

Den 13. december 2022

Notat vedrørende uddannelsesdag den 12. oktober 2022 på Forsorgsmuseet i Svendborg

Program:

- Museumsfagligt indlæg v/Sarah Smed
- Status over arbejdet med samlingerne på deltagernes institutioner
- Udviklingstendenser på fængselsmuseumsområdet siden sidst
- Rundvisning i museet

Deltagelse fra:

Sdr. Omme
Københavns Fængsler
Søbysøgård
Vridsløselille
Møgelkær
Nyborg
Fængselshistorisk Selskab

Museumsleder Sarah Smed gav os et spændende oplæg under overskriften "Fra fattiggård til fællesskab".

I oplægget gav Sarah os en indføring i museets arbejde med og visioner for at blive et nationalt museum og videnscenter for velfærdssamfundets forsorg før, nu og for fremtiden.

Via forskellige nedslag gav Sarah eksempler på museets etiske grundlag, projekter og konkrete tilgange til det at skabe et samtidsrelevant museum om et aktuelt emne i velfærdsstaten. Her kan bl.a. nævnes:

- At det understreges, at forsorgens historie er en del af vores fælles historie
- At museet arbejder med at styrke både en socialhistorisk bevidsthed og socialpolitisk samvittighed
- At museet inddrager både fortiden og nutiden
- At museet arbejder med levede erfaringer
- At museet udfordrer vidensbegrebet og deler både taleret og autoritet med dem, der bærer forsorgens historie med sig
- At museet kontinuerligt forsker i og formidler forsorgens både historiske og aktuelle problemstillinger

Sarah rundede oplægget af med at fremhæve museets transformation fra at være museum om og for nogen – til at blive et museum, der skabes med nogen. Og at museet for at træde ind i fremtiden ikke kun kan eller må være en historisk ramme i Fattiggården, men også være båret af meningsfulde fællesskaber, der bidrager med sit i forhold til dannelse, oplysning og social forandring.

Status over arbejdet med samlinger på deltagernes institutioner:

- Søbysøgård:** Museet har fået en ny frivillig medarbejder (Stine), som også deltog i uddannelsesdagen. Kurt fortalte, at de besøgende ofte spørger til, hvordan den nutidige fængselsdrift foregår. Han var derfor glad for at have fået en tjenestegørende medhjælper.
Udstillingen gennemgår i øjeblikket en forvandling til at rumme både fortid og nutid – samtidig forsøges det at gøre udstillingen mere interaktiv. Museet har ikke haft mange besøgende siden nedlukningen og modtager i øvrigt kun grupper fra seks personer og opefter.
- Sdr. Omme:** Laila har haft besøg af Jens Tolstrup og Peder Jørgensen. Der er desværre løbende forsvundet genstande, fordi alle medarbejdere har haft nøgle til rummet, hvor de opbevares. Laila fortalte, at institutionschefen overvejer at udstille nogle få genstande i montrere på fængslet og destruere resten. Jens Tolstrup lovede at kontakte institutionschefen og søge dette afværget.
- Vridsløselille:** Samlingen er flyttet til den modsatte forbolig, og er nu næsten genetableret.
Firmaet Enggaard a/s, som udvikler området, arbejder på at arrangere rundvisninger via Billetnet.dk. De har foreslået tidligere medarbejdere på Vridsløselille at blive rundvisere mod betaling – Henny oplyste, at der er interesse for dette.
De nye lokaler åbnes med en lille reception den 18. november kl. 14.00, hvortil alle de tilstedeværende var inviteret.
- Københavns Fængsler:** Ole fortalte den triste historie med genstande kastet ned i flyttekasser. Alle kasserne er kørt på Nytorv, hvor man nu forsøger at få ryddet op og etableret mindre temaudstillinger; først legetøj og flugt. Stemningen er dog ikke god, idet medarbejderne føler sig meget dårligt behandlet af fængslet. Der er rigtig mange genstande, og de vil formentlig rigeligt kunne fylde Fængselsmuseum Øst.
- Møgelkær:** Vagn oplyste, at museet befinder sig på UCB-grund og har fået sit eget nøglesystem. De mødes hver onsdag og er kommet rigtig godt i gang med at modtage besøgende samt holde foredrag om de hvide busser. Annette Esdorf, Torben Rasmussen og Jens Tolstrup havde været på besøg. Der er et fint samarbejde med Bjerre Arrest – særligt omkring brandmateriel.
Vagn fortalte i øvrigt, at man har arbejdet på at aflevere genstande til relevante samarbejdspartnere. Der var de stødt på udfordringer, idet direktoratet kræver, at forskrifterne i Budgetvejledningen overholdes, hvilket vil sige, at man skal værdifastsætte genstande og efterfølgende sælge dem til den fastsatte værdi.
- Nyborg:** Genstandene er fortsat pakket ned i det tidligere gartneri.

Udviklingstendenser på fængselsmuseumsområdet siden sidst:

Torben Rasmussen orienterede kort om status på Kriminalforsorgen set fra Fængselshistorisk Selskabs side.

- Vi har været udfordret af, at de seneste to direktører ingen interesse har haft for historien. Nu har vi fået en ny direktør, og Ina Eliassen har sagt, at hun finder det vigtigt, at vi bevarer

vores historie, da den er vigtig af flere årsager, men særligt fordi den skal bringe os til fremtiden.

- En anden udfordring er behovet for at få yngre kræfter til at interesse sig for historien. Sarah Smed har aftalt med Stine fra Søbysøgård, at hun interviewer hende om, hvad der har givet hende lyst til at arbejde frivilligt med at bevare og udbrede historien. Måske et sådant interview kan få andre til at overveje det samme.
- Vi er blevet opfordret til at stille op ved Historiske Dage i Øksnehallen 2023. Torben efterlyste derfor ideer til, hvad vi kan udstille/vise frem/fortælle om ...? Sarah Smed foreslog, at vi etablerer tre temaer kredsende om tre skæbnefortællinger med tre genstande.

Afslutning:

En stor tak for en godt gennemført dag med et spændende indlæg, interessant besøg i Forsorgsmuseet samt hyggeligt selskab.

For referatet / Helle Thaarup

